

Hiiumaa Rajooni Töörahva Saadikute Nõukogu Täitevkomitee

KOOPIA OIGE

Alus: Hiiu MA

Pond 121

Nimistu

Säilik 466

Leht 112

hivaar 10. OKT. 2002

Kärdla

ÜLDKOHUSTUSLIK

OTSUS Nr. 4

15. juulil 1959.a.

Looduskaitse kindlustamisest Hiiumaa rajoonis.

Kultuurilistel ja esteetilistel eesmärkidel rajooni looduse ilu ja omapära säilitamiseks, tähelepanu väärsete maaalade ja haruldaste looduslike objektide ning maismaa- ja vee loomastiku kaitse kindlustamiseks, arvesse võttes objektide teeduslikku ja kasvatuslikku tähtsust, kooskõlas Eesti NSV seadusega 7.juunist 1957.a. "Eesti NSV looduse kaitsest" ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrusega nr.242 11.juulist 1957.a. "Abinöudest looduskaitse organisatsiomiseks Eesti NSV-s". Hiiumaa Rajooni TSN Täitevkomitee

otsustab:

1. Vötta kaitse alla järgmised pargid ja tähelepanu-väärsed maaalad:

a) Suurémöisa 7.a. kooli juures asuv park koos Putkaste sovhoosi ja Saaremaa metsamajandi valduses oleva osaga;

b) Kärdla linna park J-Tombi tänaval ääres ja supelranna juures ning kõik puisteed Kärdla linnas;

c) Muhu väina laidude rühm, millesse kuuluvad Hanikati-, Vares-, Körge-, Aje- ja Köverraig ning nende lähem ümbrus, seal asuva salulehtmetsa ja rikkaliku linnustiku töttu;

d) Käina laht ja viimases asuvad roostikuga piiratud laiud, seal pesitseva ja läbirändel peatuva linnustiku töttu;

e) Jugapuu alusmets Kärdla Metskonna Tahkuna vahtkonnas kv.nr.6 lit.2 16,6 ha, kv.nr.7 lit.10 0,9 ha, kv.nr.11 lit.2 8,2 ha ning kv.nr.12 lit.2 ja lit.6 9,3 ha;

f) Jugapuu alusmets Kõrgesaare Metskonna Palli vahtkonnas kv.nr.61 lit.2 15,6 ha;

g) Jugapuu alusmets Putkaste Metskonna Leluselja vahtkonnas kv.nr.155 lit.14 ja 16 2,5 ha;

h) Sanglapa puistu rahvaliival (Luidja lepik) Kõrgesaare Metskonna Marjakaasiku vahtkonnas kv.nr.125 17,3 ha;

i) Jugapuu alusmets Emmaste k/n "Kungla" kolhoosi Önigu küla karjamaal;

j) Luuderohu alusmets Luidja k/n "Punalipu" kolhoosi Köpu küla lähetdal heinamaal ca 2,0 ha;

k) Luuderohu alusmets Kõrgesaare Metskonna maadel.

2. Vötta kaitse alla järgmised maastiku üksikelementid:

- a) Ristna pankrannik Luidja k/n territooriumil rannikul 1500 m pikuselt geoloogilise objektina;
- b) Kallaste pank Pühalepa k/n Vahtrepa külas rannikulähedal 500 m pikuselt geoloogiäise objektina;
- c) Karsti avaus (Kurisu) Lauka k/n "Esimese Mai" kolhoosis Kurisu külas avavuses 50 m kauguselt geoloogilise objektina.

3. Vötta kaitse alla üksikobjektina järgmised piud:

- a) üksik mänd Kärdla Metskonna Tahkuna vaatkonnas kv.nr.21 lit.6 c huvitava vöraga, hargneb 3 m kõrguselt;
- b) mänd millel asub Merekotka pesa Kärdla Metskonna Tahkuna vaatkonnas kv.nr.54;
- c) mänd merekotka pesaga Putkaste Metskonna Öngu vaatkonnas kv.nr.64;
- d) haab koos merekotka pesaga Tubala Metskonna Laasi vaatkonnas kv.nr.31;
- e) must mänd (pirus nigra) Lauka k/n Sülluste külas maantee ääres;
- f) harilik tamm Luidja k/n "Punalipu" kolhoosi maadel Ülendi külas tee ääres ü = 5,1 m k = 18 m;
- g) harilik pärn (Ülendi lõhmu spuu) Luidja k/n "Punalipu" kolhoosi maadel. Ülendi külas Ülendi pere värvases ü = 5,6 m k = 11 m;
- h) harilik saar Luidja k/n "Punalipu" kolhoosi Oja külas ü = 4,2 m k = 23 m;
- i) kadakas Luidja k/n "Punalipu" kolhoosi maadel Ülendi tammost 300 m läänes. Omapärase kùpressi kujuga ü = 0,9 m k = 8 m;
- j) jugapuu Lauka k/n "Rahu" kolhoosi maadel endises pargis;
- k) sanglepp Emmaste k/n "Bolševiku" kolhoosi piires Tärkma külas;
- l) kadakas Emmaste k/n Vähesool metsas;
- m) paplid kaks tükki Käina k/n Käina asulas maantee ääres;

4. Vötta kaitse alla üksikobjektina järgmised rändrahnud ja kivikülvid:

- a) rändrahn ("Nörgakivi") Emmaste k/n "Kungla" kolhoosis Leisu mereääres rannajoonel;
- b) rändrahn Emmaste k/n "Bolševiku" kolhoosi Viiri külas Murru talu pöllul;
- c) rändrahn Kärdia linnas linnapargi taga rannas.
- d) Kukka kivi Pühalepa k/n "Rahu eest" kolhoosi Kukka küla heinamaal graniit $16,4 \times 11,0 \times 3,7$ Ü = 42 m;
- e) rändrahn Pühalepa k/n "Rahu eest" kolhoosi Kukka küla pöllul heinaküuni meenutav raba kivi $4,3 \times 3,3 \times 3,0$ Ü = 14,3 m;
- f) Silma kivi (Hiiesaare kivi) Pühalepa k/n Hiiesaare küla rannikul riigimetsafondi maadel. Graniit $13,0 \times 10,5 \times 4,5$ Ü = 32,8 m;
- g) Tubala rändrahn Pühalepa k/n kolhoos "Rahu eest" Tubala külas Käina-Kärdla maantee ääres. Rabakivi $6,8 \times 4,7 \times 3,5$ m Ü = 20 m;
- h) Paluküla kolm rahnu Pühalepa k/n "Rahu eest" kolhoosi Palukülas Kärdla-Heltermaa maantee ääres. Kolm lähestiku asuvat rabakivirahnu koos väiksemate rändkividega;

1) Töllukivi Pühalepa k/n Putkaste sovhoosi Suuremõisa osakonna maadel. Pühalepa kiriku lähedal graniit $\ddot{U} = 10 \text{ m}$;

2) Rabakivirahnude kolmik Pühalepa k/n kolhoos "Rahu eest" maadel Hausma ja Paluküla vahel. Paarkümmend suurt rabakivirahnku, suurem $\ddot{U} = 24 \text{ m}$;

3) Tahkuna hiidrahn Lauka k/n Tahkuna poolsaare pöhjarannikul. Migmatiitgraniit $11,0 \times 8,0 \times 4,0 \text{ m}$ $\ddot{U} = 31,0 \text{ m}$;

4) Köpu suurkivi Luidja k/n Köpu metskonna maadel metsas, rabakivi $10,0 \times 8,0 \times 6,0 \text{ m}$, $\ddot{U} = 27,6 \text{ m}$;

5) Mägipää rändrahn Luidja k/n Kõrgesaare Metskonnas maadel Mägipää-Rannaviita talust kaugus, graniit $9,0 \times 4,5 \times 3,5 \text{ m}$;

6) Kõrgesaare suurkivi (Põrgukivi), Luidja k/n Kõrgesaare Metskonna kantselis 1 km läunas, rabakivi $10,3 \times 7,4 \times 5,3 \text{ m}$, $\ddot{U} = 27,5 \text{ m}$.

Jugapuu ja luuderohi kui botaaniliselt haruldused kuuluvad kogu liigini ulatuses köikjal kaitse alla, ka nende esinemisel väljaspool loetletud territooriume ja peale mainitud isendite.

7. 6. Kaitse alla võetud looduslike objektide säilitamise eesmärgil keelata:

a) kaitse alla võetud parkides igasuguse puude, pöösaste vigastamine ning raiumine (välja arvatud sanitarraied koosköllastatult kohaliku metsamajandiga ning raied mis on seotud parkide rekonstruktsiooniga ettenähtud korras kinnitatud projekti alusel), karjatamine, igasugustele kaeviste kaevamine, igasugune ehituste püstitamine ilma Hiumaa rajooni TSN Täitevkomitee loata, masinate ja seadmete parkimine, tee- ja kiinitrasside ajamine läbi pargi ning siis igasugined muud parki ja selle üldilmel, puid ja rohukamarat kahjustavat tööd (raada arvatud loodete tegemine);

b) kaitse alla võetud puistutes ja jugapuu ning luuderohu esinemiskohtades puude raiumine (välja arvatud hädavajalikud sanitarraied koosköljas kohaliku metsamajandiga), taimede kasvu tingimuste muutmine, melioratsiooni tööde teostamine, maade üldilme muutmine, kaitsealustete taimede korjamine, nende vigastamine või hävitamine;

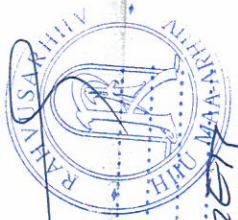
c) kaitse alla võetud Muhu väina laiudel ja Käina lahes ning nendest saja meetri kaugusel jahipidamine kogu aasta vältel (väljaarvatud röövloomade ja lindude hävitamine organiseeritud korras koosköljas jahipidamise eeskirjadega), linnununade kogumine, vete reostamine ja muul viisil alal loodusliku tingimuste muutmine, 1.aprillist kuni 1.septembrini reo niitmine ning reo ja rohu pöletamine;

d) kaitse alla võetud maaстiku üksikelementide osas pae, delimiidi, kruusa ja liiva võtmine, igasuguste kaeviste tegemine, prahi maha panemine, ehituste püstitamine ning nende loodusliku ilme muul viisil rikkumine;

e) kaitse-alimate põliste ja haruldaste puude maharaiumine, rikkumine või kahjustamine;

f) kaitsealustete rändrahnude ja kivikülvide loodusliku ilme ja asukoha muutmine.

8. Keelata kaupa kauamise magit ja altide äärset kuni 100 m kaugusele.

KOOPIA ÕIGE

Alus: Hiiu MA

Fond 121
Nimistu 166

Säiliik 1
Leht 1
Arhivaar 1
Kuu 30.02
a

9. Kõikide tööde teostamine, mis on vastuolus käesoleva otsusega ja seotud kaitse all olevate alade ja üksik objektide möödapäismatu rikkumisega, tuleb eelhevalt kooskõlastada Hiiumaa Rajooni TSN Täitevkomiteega.

10. Säina varude taastamise eesmärgil Hiiumaa rannavetes keelata kalapüük (väliaarvatud angerja ja söödakala püük kakakaitse organite loal) Öunaku, Käinna ja Orjaku lahel, arvates Reigi saarelt Orjaku ülemise majakani.

11. Vähkide täielikuvälja suremine välimiseks keelata nende püük Hiiumaa rajoonis 1962-aastani.

12. Käesoleva üldkohustusliku otsuse täitmisi kontroll panna linna ja külas töörahva saadikute nöukogu täitevkomiteedele, miliitsa töötajatele, metsakaitse töötajatele, Hiiumaa jahimajandile ja looduskaitse komisjonile.

Uhiscondliku kaitse alla võetud objektide säilitamise kindlustamiseks panna maavaldaajaile kelle territooriumil need asuvad.

13. Käesoleva üldkohustusliku otsuse rikkujaid karistatakse rajooni TSN Täitevkomitee administratiivkomisjoni poolt administratiiv korras kas hoiatusega või rahatrahviga 259,- kuni 100,- rubla kui nad ei lange karistuse alla kriminaal korras.

14. 12. Ande õigus käesoleva üldkohustusliku otsuse rikkujate karistamiseks iseseisvalt hoiatuse või rahatrahviga
a) miliitsa ülemale kuni 5a.- rbl.
b) Linna Täitevkomiteele 5b. rbl.
c) külanöukogule - 52-1b. - rbl.

15. 13. Käesolev üldkohustuslik otsus avaldatakse ajalehes "Nöukogude Hiiumaa" ja jõustub lo päeva möödumisel pärast ajalehes avaldamist ning on kehtiv Hiiumaa rajooni administratiiv piire 2 aastat.

Hiiumaa Rajooni TSN Täitevkomitee
esimehe asetäitja

M. Vakker
/V. Vakker/

Hiiumaa Rajooni TSN Täitevkomitee
sekretär

J. Kaal
/SKoel/

KOPIA ÕIGE

Alus: Hiiu MA 121
Fond 1
Nimistu 1
Säilik 466
Leht 495
Archivaar V. KUUSENETS
10. OKT 2002 a.